

Od stvaratelja “svjesne javnosti” do apolitičnih stručnjaka? Analiza medijskih istupa znanstvenika u Srbiji nakon raspada socijalizma

SAŽETAK

U članku se, na temelju dvanaestomjesečnog etnografskog rada na terenu među astrofizičarima u Beogradu (Srbija), bavim njihovim različitim medijskim istupima. Nakon opisa medijskih istupa s kojima sam se susreo raspravljam o njihovim ciljevima i rizicima. Jednoj je vrsti medijskih istupa primaran cilj bio uspostavljanje dijaloga te uključivanje “javnosti” i buduće generacije znanstvenika. Drugoj su vrsti istupa ciljem bile polemičke rasprave o složenim društveno-političkim pitanjima. Tumačim ih kao rezultat, s jedne strane, borbe za vlast u okviru postojećih skupina među članovima akademske zajednice u stalnom radnom odnosu, a s druge kao pokušaj angažiranja javnosti. U zaključku sve povezujem u cjelinu uz pomoć pojma “svjesne javnosti”, koji je predložila Katherine Verdery te pojma “znanstvenika kao stručnjaka”. Na teorijskoj razini tvrdim sljedeće: premda su se tijekom mogega boravka na terenu počeli javljati neki društveno-ekonomski procesi svojstveni neoliberalnim gospodarstvima, izostao je politički konsenzus pa su neke od pokušaja promjena ti znanstvenici (koji žele živjeti i raditi u Srbiji) doživljavali kao prepreku u daljnjem radu.

Ključne riječi:

etnografija, znanost, postsocijalističko razdoblje, Srbija, mediji